

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 42 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2013 – Nr. 13.

VRAGEN van de Partij voor de Dieren van de heer G.J. Kelder betreffende de eventuele bouw van een megastal in Stad.
(Binnengekomen: 14 februari 2013)

Vorig jaar hebben wij in de Raad van april ingestemd met het Bestemmingsplan Buitengebied, maar dan wel met een voorbehoud: dat er geen megastal aan de Winschoterweg zou komen. Het toenmalig college leek de betreffende ondernemer tegemoet te willen komen, omdat een aanvraag ten onrechte in een la was blijven liggen ten tijde van het minder stringente provinciale beleid in deze. Het bedrijf staat op een lijst, die onlangs door Gedeputeerde Staten is vrijgegeven, met andere agrarische bedrijven die door middel van maatwerk voor uitbreiding in aanmerking zouden kunnen komen.¹

De Partij voor de Dieren is fel gekant tegen megastallen. Koeien zijn van origine niet gewend aan het leven in zulke grote groepen en kunnen geen honderd verschillende soortgenoten uit elkaar houden, zodat de rangorde bij de drinkbak iedere keer opnieuw moet worden uitgevochten. Weidegang is bij zulke grote groepen vaak niet mogelijk, zodat het dier tot levenslange opsluiting is veroordeeld. Het houden van dieren is op deze wijze pure industrie, waarbij een band tussen koe en boer niet langer bestaat en deze ook niet meer in staat is om de lichamelijke conditie van zijn dier in de gaten te houden. Het zijn er ook zoveel. De boer is gereduceerd tot ondernemer, die niet meer bij zijn koeien in de buurt woont. Brandveiligheidsvoorzieningen hoeven voor een stal met dieren nog steeds niet strenger te zijn dan die van bijvoorbeeld een opslagplek voor supermarktgoederen en van tijd tot tijd brandt er dan ook weer een schuur met dieren tot op de grond toe af.

Alhoewel qua dierenleed de focus binnen de vee-industrie vaker ligt op andere diersoorten, zoals de plofkoppen die door hun poten heen zakken en de fokzeugen in de varkensfokkerij die vast liggen tussen ijzeren stangen, bestaat er binnen de melkveehouderij ook veel dierenleed. Vaak worden de kalfjes onmiddellijk na de bevalling bij de koe weggehaald, hetgeen resulteert in ondraaglijk lijden, omdat een koe zoals alle dieren een zeer sterk ontwikkeld moederinstinct heeft en zijn jong wil aflikken, troosten, koesteren en voeden. Ook het kalf wil natuurlijk graag naar de moeder. Dat mag niet omdat het vanuit bedrijfs oogpunt niet efficiënt is om het kalf bij de koe te laten.

¹ Brief 5 februari 2013, onderwerp: Rapport Gezondheidsraad en moratorium megastallen

Het bedrijf aan de Winschoterweg zou willen uitbreiden naar 400 koeien en een bouwblok van 2,5 ha. Volgens een definitie van Al Terra gaat het dan om 480 Nge (Nederlandse Grootte Eenheden) en kan er vanaf 300 Nge gesproken worden van een megastal.²

Wij willen u hier graag de volgende vragen over stellen.

1. Is het correct dat het desbetreffende bedrijf wil uitbreiden naar 400 stuks melkvee?
2. Is het correct om dan te veronderstellen dat er in de praktijk veel meer vee zal zijn, omdat koeien kalfjes moeten krijgen om continu melk te produceren?
3. Wat gebeurt er op dit bedrijf met die kalfjes? Gaan die allemaal onmiddellijk naar de slacht, of worden die opgefokt tot melkkoe, terwijl de stiertjes gelijk gedood worden? Wij willen graag weten hoe de situatie nu is op dit bedrijf en hoe de situatie na eventuele uitbreiding zal worden.
4. Op welke wijze worden die koeien en die kalfjes gehouden in dat bedrijf, in welke ruimtes bevinden zij zich, nu en na eventuele uitbreiding? Zouden er dan 800 koeien en kalfjes in één ruimte aanwezig kunnen zijn?
5. Hoe zit het met de weidegang, mogen de koeien nu en in de toekomst nog naar buiten?
6. Afgezien van alle ellende voor de dieren in de vee-industrie zelf, zijn er vele (mondiale) milieuproblemen die met de vee-industrie te maken hebben. Bij melkvee is dat bijvoorbeeld de grote uitstoot van ammoniak. Wordt er rondom dit bedrijf gecontroleerd op ammoniakuitstoot? Op welke wijze gaat deze ondernemer het probleem van de ammoniak te lijf bij eventueel 400 koeien – en alle kalfjes?
7. Houdt het college in haar plannen met betrekking tot deze ondernemer rekening met het feit dat ammoniakuitstoot een bedreiging vormt voor ecologische gebieden, waar in deze buurt ook sprake van is? Ten noorden van de Winschoterweg komt een vitale populatie van de zwaar beschermde poelkikker voor, vooral in en langs de sloten in het gebied. De waterkwaliteit is relatief hoog en mede als gevolg van kwel is het aantal soorten waterplanten zeer divers. Wat zijn de gevolgen van eventuele uitbreiding voor de natuur en de dieren hier?
8. Is deze ondernemer van zins om luchtwassers te gebruiken om de ammoniakuitstoot te beperken? Zo ja, hoeveel energie gaat dit kosten?
9. Is het correct dat deze ondernemer drie stallen wil samenvoegen? Wat zijn in concreto zijn plannen? Welke dieren bevinden zich op dit moment in die stallen?

² <http://nl.wikipedia.org/wiki/Bio-industrie>

10. Is het correct dat deze ondernemer ook pluimvee houdt? Zo ja, om hoeveel dieren gaat het dan en om welke soort? Bevinden die zich in de buurt van de koeien, nu en na eventuele uitbreiding?
11. Elk jaar vallen er gemiddeld 16 doden en 100 gewonden door ongelukken met tractoren, graafmachines en andere landbouwvoertuigen. Dat zijn bijna altijd de mensen die worden aangereden, de bestuurders blijven meestal ongedeerd.³ Indien deze ondernemer zou uitbreiden zou hij nog meer voer moeten aanslepen en nog meer stront moeten afvoeren. Op welke wijze zou hij dat willen doen? Wat zijn de gevolgen voor de verkeersveiligheid op deze lokatie?
12. De Partij voor de Dieren heeft met belangstelling kennis genomen van het advies van de Gezondheidsraad, *Gezondheidsrisico's rond veehouderijen*, van 30 november 2012. De Gezondheidsraad concludeert in dit rapport onder andere dat er te weinig onderzoek is gedaan naar gezondheidsrisico's en veehouderij om op basis daarvan uitspraak te kunnen doen over een gewenste afstand tussen woningen en veehouderijen. In de aanbiedingsbrief behorende bij het advies stelt professor van Gool, voorzitter van de voor dit advies geformeerde commissie, het als volgt:

“ Dat de commissie een scherp onderscheid maakt tussen wetenschappelijke analyses en beleidsmatige afwegingen acht ik, gezien vanuit de Gezondheidsraad, van groot belang. Vanuit ditzelfde perspectief is er echter ook behoefte aan aanvullend onderzoek om de grote lacunes in kennis op dit vlak te verkleinen, zeker in ons land, waar mensen en dieren vaak dicht op elkaar leven en waar de volksgezondheid en economische belangen op gespannen voet kunnen staan. Het pleidooi van de commissie voor versterking van de wetenschappelijke basis steun ik dan ook van harte.”⁴

Gedeputeerde Staten concluderen tot onze verbazing in hun brief waar wij eerder aan refereerden op de eerste bladzijde iets heel anders, namelijk, niet dat er onvoldoende onderzoek naar is gedaan, maar dat het feit dat er nog “geen wetenschappelijke gegevens beschikbaar zijn die aanleiding geven om algemeen toepasbare afstandsnormen tussen verschillende soorten veehouderijen en woningen te introduceren”⁵, aanleiding geeft om het “moratorium megastallen” in heroverweging te nemen. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat deze interpretatie van het advies van de Gezondheidsraad onjuist is? Zo ja, bent u bereid om dit bij de provincie (met inachtneming van alle regels van fatsoen en tact, uiteraard) onder de aandacht te brengen?

13. In het advies van de Gezondheidsraad wordt duidelijk dat er nog veel onduidelijk is en onderzocht moet worden. Wel is duidelijk dat er een hard verband bestaat tussen het krijgen van Q-koorts en longontsteking en het

³ <http://nos.nl/artikel/384348-raad-laakt-aanpak-tractorongevallen.html>

⁴ <http://www.gezondheidsraad.nl/sites/default/files/201227Gezondheidsrisicoveehouderijen.pdf>

⁵ Brief GS 5 februari 2013 blz. 1

wonen in de buurt van grote geitenstallen en pluimveebedrijven.⁶ In de afgelopen jaren zijn volgens Roel Coutinho zeker 24 doden gevallen als gevolg van de Q-koorts, maar waarschijnlijk nog veel meer, omdat niet alle huisartsen daar gericht naar zoeken.⁷ Er zijn dan nog wel geen harde conclusies te trekken met betrekking tot een “gezonde afstand” tussen omwonenden en bedrijven, maar mensen maken zich niet voor niets ongerust.

“Eén kwantitatief beoordelingskader mag dan bij de huidige stand van kennis niet

mogelijk zijn, men kan niet buiten een heldere strategie voor het zorgvuldig omgaan met de beschikbare informatie, onzekerheden en maatschappelijke waarden.

De commissie acht het van kardinaal belang die strategische discussie tussen overheid, bevolking, veehouders en andere belanghebbenden al in een vroege fase te voeren, dat wil zeggen voordat een en ander onder druk komt te staan van concrete vergunningaanvragen.”⁸

De Gezondheidsraad adviseert derhalve omwille van de vele maatschappelijke kwesties die een rol spelen bij megastallen, zoals de aantasting van het landschap, verkeersonveiligheid, dierenleed, milieuvervuiling en volksgezondheidsrisico's al in een vroeg stadium de GGD bij een aanvraag te betrekken. Heeft het college dat gedaan? Zo nee, waarom niet? Bent u, met het oog op dit advies, ertoe bereid om dit alsnog te doen?

14. In het bestemmingsplan Buitengebied dat in april 2012 is vastgesteld staat deze interessante passage onder het kopje Afwijkingsbevoegdheid:

“voor een grotere oppervlakte van de bestaande neventak intensieve veehouderij op het perceel Winschoterweg 11 mits deze vergroting noodzakelijk is vanwege normen op het gebied van milieu en/of dierenwelzijn **en het aantal dieren niet toeneemt.**”

Betekent dit dat u de aanvraag naar een vergroting van het aantal dieren niet zult vergunnen?
15. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat een megastal in onze mooie stad afbreuk zou kunnen doen aan de leefbaarheid voor mens en dier en dat wij als gemeente stelling moeten nemen tegen deze vorm van veeteelt?

⁶ <http://www.gezondheidsraad.nl/sites/default/files/201227Gezondheidsrisicoveehouderijen.pdf>

⁷ <http://nos.nl/artikel/346222-zeker-24-doden-qkoorts.html>

⁸ <http://www.gezondheidsraad.nl/sites/default/files/201227Gezondheidsrisicoveehouderijen.pdf>